

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L4@regeringskansliet.se
Ju2023/02781

Yttrande över inbjudan från Justitiedepartementet att lämna synpunkter på promemorian Säkerhetszoner – ökade möjligheter för polisen att visitera för att förebygga brott (Ds 2023:31)

Sundbyberg stad har tagit fram nedanstående synpunkter på de förslag till ändringar i polislagen som framställs i föreliggande promemoria och anför med anledning av dessa följande:

Sundbybergs stad är kritisk till förslaget om säkerhetszoner och i och med detta dess analyser i promemorian. Staden avstyrker förslaget i sin helhet men har ändå kommentarer och synpunkter på den utredning som genomförts.

Sundbybergs stad noterar med förvåning att den referensgrupp som biträtt promemorians utredning saknar en kommunal representant trots det faktum att inrättandet av en säkerhetszon alltid sker inom en viss kommuns geografiska utbredningsområde. Staden ställer sig därför frågande till hur konsekvenser av föreslagna lagändringar utifrån ett kommunalt perspektiv har kunnat analyseras och problematiseras, om alls.

Sundbybergs stad konstaterar att promemorians analyser inskränker sig till att problematisera och analysera förhållanden som rör Polismyndighetens ansvarsområde och där kommunens ansvarsområde och perspektiv frångåtts. En barnkonsekvensanalys saknas helt liksom en redogörelse för konsekvenser för näringslivet som kan bli följden om säkerhetszoner återkommande inrättas i ett visst geografiskt område, exempelvis vad gäller benägenheten att investera. Till detta kommer att den organiserade brottsligheten har delvis ändrat karaktär. Den beskrivs idag som flytande. Det betyder att den geografiska faktorn inte är lika viktig.

Stadens ansvar, genom lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, angränsar till de förslag som föreslås i promemorian. Denna saknar en konsekvensanalys av hur förslagen kan påverka kommunstyrelsens möjligheter att utföra de lagstadgade uppgifterna. Detta är en mycket stor och uppenbar brist.

Sundbybergs stad konstaterar vidare att om stadens eller bolagskoncernens medarbetare visiteras i en säkerhetszon kan polisen därvid påträffa handlingar som omfattas av sekretess. Detta medför en tydlig risk för sekretessbrott. Upprättandet av säkerhetszoner kan därmed påverka kommunens möjlighet att förlägga verksamheter inom välfärd och omsorg i vissa geografiska områden som i sin tur kan skapa ett tillitsproblem i samhället. Sundbybergs stad vill dock betona att vid ett ökat säkerhetsläge anser staden att polisen ska, som idag, ha utökade befogenheter i form av skyddsvisitering.

Av 3 § i lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete framgår att bestämmelserna i lagen syftar till att säkerställa att kommuner utifrån ett kunskapsbaserat underlag tar ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder och

tar visst ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen. Samtidigt har även kommunstyrelsen ledningsansvaret för det brottsförebyggande arbetet enligt 13 § i lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Förslaget om säkerhetszoner kommer att underminera och försvåra kommunens arbete och ansvar.

Sundbybergs stad konstaterar att förslaget innebär att kroppsvisitation av personer i syfte att söka efter vapen eller andra farliga föremål således får ske i lokaler som används för verksamheter som är av allmänt intresse, såsom hälso- och sjukvård och socialt skydd. Det kan därmed inte uteslutas att en säkerhetszon kan omfatta lokaler där staden bedriver verksamhet som medborgare söker sig till i syfte att få stöd och skydd, som exempelvis socialtjänst och ungdomsmottagning. En säkerhetszon minskar benägenheten att uppsöka dessa verksamheter vilket motverkar syftet med aktuell rättighetslagstiftning.

Sundbyberg stad anser det beklagligt att förslaget innebär att de särskilda befogenheterna i en säkerhetszon ska få användas mot barn, även barn som är yngre än 15 år. Detta saknar en barnkonsekvensanalys och det finns en uppenbar oförståelse för den otrygghet och misstro det kan skapa gentemot såväl polismyndigheten som samhället i ung ålder.

Ett upprättande av säkerhetszoner kan leda till en oerhörd oro och rädsla i samhället som kan göda en frustration på grund av ett misstänkliggörande av människor. En viktig aspekt som bortses helt är den stigmatiserande effekt en säkerhetszon kan utgöra för samhället och hur detta samtidigt kränker den personliga integriteten för varje enskild individ. Sundbybergs stad är bekymrad över samhällsutvecklingen och staden delar uppfattningen att den grova kriminaliteten ska bekämpas. Staden är lika bekymrad över hur den politik som är tänkt att möta detta hot utformas. Sundbybergs stad anser att förslag som detta och andra, exempelvis angiverilagen, i en förlängning hotar den liberala demokratin och undergräver rättsstaten.

Peter Schilling (S)
kommunstyrelsens ordförande